

Warszawa, 13 marca 2018 r.

BCC PROPONUJE

dotyczy: projektu ustawy z 13 lutego 2018 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw

We wtorek, 13 marca, dobiegł końca termin konsultacji *projektu ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw*, który zawiera obszerną nowelizację przepisów o VAT. Poza kolejnymi zmianami legislacyjnymi zmierzającymi do likwidacji uszczupień i wyłudzeń VAT, proponowane rozwiązania nie mają ściśle określonego celu (dotyczą m.in. kwestii definicji pierwszego zasiedlenia, składania deklaracji w formie elektronicznej, zasad wyrejestrowywania z VAT podatników, kwestii rozliczania VAT od importu i wielu innych) i tworzą zbiór różnego rodzaju zmian, zarówno technicznych, jak i punktowo merytorycznych, dla których uznano zasadność ich wprowadzenia na obecnym etapie. Ponieważ jest to kolejna już w tym roku propozycja nowelizacji przepisów ustawy o VAT, należy krytycznie odnieść się do działań Ministerstwa Finansów, które zdecydowanie zbyt często zmienia przepisy podatkowe, co zdecydowanie nie sprzyja tak mocno postulowanej przez podatników stabilizacji prawa, w tym w szczególności prawa podatkowego.

Wśród propozycji zmian związanych z uszczelnianiem systemu VAT, projekt proponuje następujące zmiany:

1. wyłączenie możliwości korzystania ze zwolnienia podmiotowego przez podatników:

a) dokonujących dostaw na odległość (sprzedaż internetowa) niektórych towarów wrażliwych na oszustwa – tj. towarów sklasyfikowanych według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług w grupowaniach PKWiU 26 – 28 (m.in. sprzęt elektroniczny i elektryczny, rtv i agd),

b) świadczących usługi ściągania długów;

Proponowana zmiana, jakkolwiek nakierowana na walkę z wyłudzeniami, spowoduje niekorzystne zmiany w sytuacji podatkowej najmniejszych przedsiębiorców (o rocznym obrocie do 200 000 zł), gdyż zobowiązani oni będą do ponoszenia kosztów związanych z

rozliczaniem i raportowaniem VAT. **Działanie należy uznać za sprzeczne z deklaracjami rządu dotyczącymi ułatwień dla mikro i małych przedsiębiorców.**

- 2. doprecyzowanie zakresu obowiązku rozliczania podatku VAT w obrocie produktami ropopochodnymi** poprzez odwołanie do nowej definicji paliw ciekłych, zawartej w ustawie z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220, z późn. zm.) oraz odesłanie w załączniku nr 13 do ustawy, w części dotyczącej paliw, zamiast do przepisów o podatku akcyzowym – do ustawy Prawo energetyczne;

Zmiana spowoduje dodatkowe koszty po stronie przedsiębiorców związane z koniecznością dostosowania się do nowej siatki pojęć i klasyfikacji towarów. Osiągnięcie innych celów wskazanych przez Ministerstwo Finansów jest natomiast wątpliwe.

- 3. doprecyzowanie przepisów dotyczących przesłanek wykreślenia z urzędu z rejestru podatników VAT oraz podatników VAT UE;**

Wprowadzane regulacje odpowiadają postulatом zgłaszanym przez podatników i powodują większą pewność co do statusu VAT przedsiębiorców – z zastrzeżeniem uwag wskazanych w szczegółowej części opinii.

- 4. wprowadzenie dodatkowego warunku, od którego uzależnione jest wpisanie podatnika do wykazu podmiotów, które złożyły kaucję gwarancyjną aby podmiot przez co najmniej 12 miesięcy działał jako podatnik VAT czynny przed wpisaniem go do wykazu;**

Ograniczy to nadużywanie przez podmioty nowe (wśród których występuje największe ryzyko nieprawidłowości w VAT) instytucji kaucji gwarancyjnej, której celem jest uwiarygodnienie prowadzonej sprzedaży towarów.

Propozycja narusza zasadę równego traktowania przedsiębiorców oraz znacząco ogranicza możliwość tworzenia nowych firm przez przedsiębiorców chcących działać w branży paliwowej. BCC ocenia ją negatywnie.

- 5. zmiany w zakresie zasad wystawiania faktur, których podstawą jest paragon fiskalny oraz korzystania z takich faktur** (jednocześnie wprowadzenie stosownych sankcji w tym zakresie) mających na celu zapewnienie, że faktura wystawiona dla podatnika (oraz wykorzystana przez niego) na podstawie paragonu dokumentuje zakup dokonany przez tego podatnika.

Jest to propozycja słuszna – pozwoli na ukrócenie procederu związanego z niezasadnym korzystaniem z prawa do odliczenia VAT. Należy jednak oczekiwać, że – ponownie – koszty tej zmiany poniosą przedsiębiorcy, którzy będą musieli wymienić stare kasy fiskalne na nowe urządzenia umożliwiające podawanie NIP nabywcy na paragonie.

Należy również zwrócić uwagę na kilka istotnych propozycji zmian, które w ocenie BCC są najbardziej kontrowersyjne. Za taką niewątpliwie należy uznać propozycję wprowadzenia art. 87 ust. 1a, zgodnie z którym prawo do obniżenia o różnicę podatku nie

przysługuje, jeżeli organ podatkowy udowodni, że obniżenie kwoty podatku należnego za następne okresy o różnicę podatku, którego ciężar został przerzucony na nabywcę towaru lub usługi albo osobę trzecią, skutkowałoby nieuzasadnionym wzbogaceniem podatnika. Przywołana regulacja stanowi doskonały przykład jak nie należy konstruować regulacji prawnych, w tym w szczególności prawno-podatkowych określających prawa i obowiązki podatników. Przepis dotyczy kluczowego elementu systemu VAT (tj. prawa do odliczenia podatku naliczonego), na co wielokrotnie wskazywał zarówno Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jak i polskie sądy administracyjne, a także samo Ministerstwo Finansów.

Ograniczenia prawa do odliczenia VAT naliczonego wpływają bezpośrednio na zagrożenie zasady neutralności podatku VAT, która to zasada stanowi element konstrukcyjny podatku. Wprowadzone przez projekt kolejne ograniczenie prawa do odliczenia zawiera szereg nieostrych i niezdefiniowanych pojęć, co w efekcie spowoduje, iż nie będzie możliwe precyzyjne odczytanie tej normy przez podatników. W szczególności, posługiwanie się niezdefiniowanym w ustawie zwrotem „nieuzasadnionego wzbogacenia podatnika” – w odniesieniu do określenia przypadków odbierających podatnikowi prawo do odliczenia VAT naliczonego – należy uznać za niezgodne zarówno z krajowymi, jak i wspólnotowymi normami i zasadami.

Kolejną propozycją, którą należy ocenić negatywnie jest propozycja dotycząca zmiany w ustawie z 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, w której proponuje się zmiany związane z wyłączeniem z masy upadłości kaucji gwarancyjnej, o której mowa w art. 105b ust. 1 ustawy o VAT. Propozycja niewątpliwie powoduje pokrzywdzenie pozostałych wierzycieli, którzy nie będą mogli zaspokoić swoich roszczeń z tej części majątku podatnika. Takie rozwiązanie stoi również w sprzeczności z ideą i konstrukcją kaucji gwarancyjnej VAT, gdyż środki te stanowiły majątek przedsiębiorcy (podatnika) i powinny być mu zwrócone w każdej sytuacji innej niż wymienione w ustawie o VAT jako powodujące zatrzymanie tej kaucji po stronie Skarbu Państwa – a przypadki te związane były wyłącznie z przesłankami solidarnej odpowiedzialności podatkowej za nierozliczenie podatku przez dostawcę. Proponowana zmiana łamie tę zasadę prowadząc do tego, że nie jest to już w ogóle konstrukcja kaucyjna.

Szczegółowe propozycje BCC dot. zmian treści przepisów projektu

Lp.	Treść przepisu	Uwagi/komentarz	Propozycja brzmienia przepisu
1.	Art. 87 ust. 1a: „Prawo do obniżenia o różnicę podatku nie przysługuje, jeżeli organ podatkowy udowodni, że obniżenie kwoty podatku należnego za następne okresy o różnicę podatku, którego ciężar został przerzucony na	Brak zdefiniowania pojęć przerzucenia ciężaru na nabywcę oraz nieuzasadnionego wzbogacenia podatnika. Przepis wprowadza ograniczenie prawa do odliczenia podatku naliczonego, które nie jest przewidziane we	Proponujemy usunąć przepis w całości.

	nabywcę towaru lub usługi lub osobę trzecią, skutkowałoby nieuzasadnionym wzbogaceniem podatnika”	wspólnotowych przepisach o VAT.	
2.	Art. 96 ust. 9h: „Naczelnik urzędu skarbowego przywraca zarejestrowanie podatnika, o którym mowa w ust. 9a pkt 2, jako podatnika VAT czynnego bez konieczności składania zgłoszenia rejestracyjnego, jeżeli podatnik złoży brakujące deklaracje. Przywrócenia dokonuje się na wniosek podatnika złożony w terminie dwóch miesięcy od dnia wykreślenia z rejestru jako podatnika VAT”	Zgodnie z brzmieniem ustawy o VAT, o wykreśleniu ze statusu podatnika czynnego przedsiębiorcy nie są informowani. Z tego względu proponowany w Projekcie 2-miesięczny termin na złożenie wniosku o przywrócenie statusu podatnika VAT czynnego będzie trudny do zachowania przez przedsiębiorców. Z tego względu proponuję zmianę sposobu określenia początku biegu terminu na złożenie wniosku o przywrócenie statusu podatnika VAT czynnego.	„Naczelnik urzędu skarbowego przywraca zarejestrowanie podatnika, o którym mowa w ust. 9a pkt 2, jako podatnika VAT czynnego, bez konieczności składania zgłoszenia rejestracyjnego, jeżeli podatnik złoży brakujące deklaracje. Przywrócenia dokonuje się na wniosek podatnika, złożony w terminie dwóch miesięcy od dnia, w którym dowiedział się on o wykreśleniu go z rejestru jako podatnika VAT.”
3.	Art. 72 §3 Ordynacji podatkowej : „Przepisu §1 pkt 1 nie stosuje się, jeżeli organ podatkowy udowodni, że dokonanie zwrotu kwoty nadpłaconego lub nienależnie zapłaconego podatku, którego ciężar został przerzucony na nabywcę towaru lub usługi lub na osobę trzecią, skutkowałoby nieuzasadnionym wzbogaceniem podatnika”	Brak zdefiniowania pojęć przerzucenia ciężaru na nabywcę oraz nieuzasadnionego wzbogacenia podatnika. Przepis wprowadza ograniczenie prawa do odliczenia podatku naliczonego, które nie jest przewidziane we wspólnotowych przepisach o VAT.	Proponujemy usunąć przepis w całości.
4.	Art. 274d.” „Organ podatkowy, w związku z	Przepis wprowadzony wyłącznie w celu	Proponujemy usunąć przepis w całości.

	proszymy o prowadzenie postępowaniem podatkowym, kontrolą podatkową lub czynnościami sprawdzającymi w zakresie określonym w art. 72 § 3, może żądać od nabywcy towarów i usług lub osoby trzeciej przedstawienia dokumentów potwierdzających poniesienie ciężaru podatku. Przepis art. 274c § 2 stosuje się odpowiednio.”	dookreślenia przesłanek zastosowania art. 72 §3, który proponuję usunąć w całości. Konsekwentnie, również przywołany przepis powinien zostać usunięty.	
5.	Art. 274e.: „Przepis art. 274c § 2 i art. 274d zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio w przypadku, o którym mowa w art. 87 ust. 1a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług”	Przepis wprowadzony wyłącznie w celu dookreślenia przesłanek zastosowania art. 72 §3, który proponuję usunąć w całości. Konsekwentnie, również przywołany przepis powinien zostać usunięty	Proponujemy usunąć przepis w całości.

Kontakt:

Michał Borowski

ekspert BCC ds. prawa podatkowego

tel. 795 197 912

e-mail: michal.borowski@bcc.org.pl

Emil Muciński

rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC

tel. 602 571 395, 22 58 26 113

e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Business Centre Club istnieje od 1991 roku. Jest prestiżowym Klubem przedsiębiorców i największą w kraju, ustawową organizacją indywidualnych pracodawców. Grupa BCC składa się z Klubu BCC, Związku Pracodawców BCC i Studenckiego Forum BCC. Członkowie BCC zatrudniają ponad 400 tys. pracowników, obroty firm sięgają 20 miliardów złotych. Wśród członków BCC znajdują się największe korporacje krajowe i zagraniczne. Członkami Klubu są także uczelnie wyższe, wydawnictwa, szpitale, prawnicy, dziennikarze, naukowcy, lekarze, wojskowi i studenci. BCC prowadzi działania w blisko 250 miastach i 23 łóżach regionalnych na terenie całej Polski. Koncentruje się na działaniach na rzecz rozwoju gospodarki i pomocy przedsiębiorcom. BCC jest członkiem Rady Dialogu Społecznego. Koordynatorem wszystkich działań BCC jest Marek Goliszewski.

Kontakty prasowe: <http://www.bcc.org.pl/Eksperci.244.0.html>

Więcej: <http://www.bcc.org.pl> oraz: <http://www.facebook.com/pages/Business-Centre-Club/301754142096>